

Bilag 1

Økonomiske vilkår for Københavns Kommune 2021

1. Indledning

Dette bilag præsenterer de overordnede rammer, forudsætninger og fokusområder i arbejdet med Københavns Kommunes budget for 2021, jf. nedenfor. Bilaget afsluttes med en læsevejledning til indstillingens øvrige bilag (side 18). Det bemærkes, at arbejdet med effektiviseringsstrategien er præsenteret særskilt i bilag 3.

Overordnede elementer i Københavns Kommunes budget 2021:

1) Overordnet ramme for kommunens økonomi (side 3)

- Den makroøkonomiske situation
- Økonomiske vilkår for kommunerne i 2021
- Statens sanktionssystemer
- Ændringer i tilskuds- og udligningssystemet og usikkerhed om indtægter

2) Økonomiske målsætninger samt overordnet økonomistyring (side 5)

- Rammestyring
- Råderum
- Behov for at frigøre midler til politisk prioritering i budget 2021
- Mål for reel kasse
- Gældsafdrag
- Overholdelse af Økonomiaftale
- Demografibetingede udgifter
- Bevillinger, der udløber

3) Øvrige fokusområder i budget 2021 (side 8), herunder bl.a.:

- Afsættelse af pulje til grundkøb
- Afsættelse af pulje til undgåelse af nedslidning af veje og broer
- Den midlertidige indefrysningsordning
- Serviceeftersyn af budgetteringsmodellen for flygtninge
- Hensigtserklæringer og øvrige sager til kommende politiske forhandlinger

4) Den overordnede budgetproces (side 11)

- Tidsplan for budget 2021

5) Need to mv. og afsættelse af nye driftsbevillinger (side 14)

- Definitionen af need to mv. i budget 2021
- Afsættelse af afledt drift

6) Læsevejledning til indstillingens øvrige bilag (side 16)

1. Overordnet ramme for kommunens økonomi

Københavns Kommunes økonomi står over for en række udfordringer, der påvirker de overordnede rammer for kommunens budget 2021. I dette afsnit præsenteres kort de udefrakommende udfordringer for kommunen.

1.1 Makroøkonomisk situation

Dansk økonomi er inde i en højkonjunktur, men det forventes, at dansk økonomi er på vej ind i en periode med mere moderat vækst. BNP er vokset med ca. 2,5 pct. om året i perioden 2015-2018, mens Finansministeriet skønner, at BNP vokser med ca. 2,0 pct. i 2019 og ca. 1,5 pct. i 2020 og 2021, hvilket er en lille afdæmpning i forhold til de seneste år.

Beskæftigelsen i Danmark er siden 2013 steget til et rekordhøjt niveau, mens ledigheden er faldet fra ca. 153.000 i 2013 til 101.000 i 3. kvartal 2019. I Københavns Kommune er ledigheden faldet fra ca. 22.500 i 2013 til ca. 15.500 i 3. kvartal 2019. I de kommende år er der udsigt til fortsat beskæftigelsesfremgang, der forventes at aftage gradvist. Finansministeriet forventer, at beskæftigelsen stiger med ca. 19.000 personer i 2020 og 7.000 personer i 2021 for hele landet.

Prognosen for dansk økonomi er omgærdet af usikkerhed. Bl.a. kan Storbritanniens uafklarede fremtidige forhold til EU og en mulig intensivering af handelskonflikter kan påvirke udviklingen.

1.2 Økonomiske vilkår for kommunerne i 2021

Service- og anlægsrammerne samt en række øvrige vilkår fastlægges ifm. "Aftale om kommunernes økonomi for 2021" mellem regeringen og KL. Aftalen forventes indgået primo juni 2020.

I "Aftale om kommunernes økonomi for 2020" blev det kommunale moderniserings- og effektiviseringsprogram afskaffet. Kommunerne skal dog fortsat omprioritere 0,5 mia. kr. i 2020 i form af velfærdsprioritering inden for deres eksisterende økonomiske ramme.

Regeringen har i forståelsespapiret "Retfærdig retning for Danmark" tilkendegivet, at den ønsker at dække det demografiske træk på velfærden, så pengene følger med i takt med, at der bliver flere børn og ældre. I Økonomiaftalen for 2020 blev 1 mia. kr. af løftet af kommunernes serviceramme således givet som følge af demografi. Såfremt der gives et tilsvarende løft i Økonomiaftalen for 2021, og Københavns Kommune får en andel der svarer til kommunens andel af befolkningen, vil det svare til et løft af servicerammen på ca. 100 mio. kr. til at dække de demografibetingede udgifter i 2021. Det bemærkes, at der dog er en risiko for, at statslige midler til demografi helt eller delvist kan fortrænge øvrige service-midler til kommunerne i økonomiaftale 2021 og finansloven for 2021.

På anlægssiden blev kommunernes udgiftsramme løftet fra 17,8 mia. kr. i 2019 til 19,1 mia. kr. i 2020. Der kan ikke nødvendigvis forventes et yderligere løft i 2021, hvilket vil udgøre en udfordring i forhold til etableringen af den nødvendige kapacitet til byens voksende befolkning. I 2020 er det budgetterede bruttoanlægsniveau i Københavns Kommune 3.400 mio. kr. (2020 p/l) ud af en samlet aftaleramme på 19,1 mia. kr., svarende til 17,8 pct. Med budget 2020 blev det besluttet at videreføre styringsmodellen for bruttoanlæg som indebærer, at Københavns Kommunes ramme tillægges 5 pct. for at sikre, at regnskabsresultatet ikke bliver lavere end budgettet. Måltallet for 2020 udgør derfor 3.570 mio. kr. som med indkaldelsescirkulæret for budget 2021 lægges op til at blive videreført i 2021.

Udgiftsrammerne for anlæg og service for 2021 fastlægges først endeligt i økonomiaftalen for 2021 og den efterfølgende faseopdelte budgetlægning.

1.3 - Sanktionslovgivning

Til at understøtte de aftalte økonomiske rammer for kommunerne i økonomiaftalen kan regeringen iværksætte tre forskellige sanktionsmekanismer.

Budgetsanktion

Regeringen har mulighed for at gøre en del af udbetalingen af bloktilskuddet til kommunerne betinget af, om kommunernes budgetlægning afspejler Økonomiaftalens forudsatte niveauer. Op til 3 mia. kr. af kommunernes årlige bloktilskud er betinget af, at de samlede budgetterede serviceudgifter ikke overskrider det aftalte niveau og for kommunernes bruttoanlægsudgifter vedkommende er op til 1 mia. kr. af

bloktilskuddet betinget af aftaleoverholdelse. Sanktionerne er som udgangspunkt kollektive. Det betyder, at overskridelser i andre kommuner kan påvirke Københavns Kommune.

Regnskabssanktion

Hvis de kommunale regnskaber på service viser, at kommunerne under ét har overskredet deres budgetter, nedsættes bloktilskuddet tilsvarende. Sammensætningen af nedsættelsen er 40 pct. kollektivt til alle kommuner og 60 pct. individuel for de kommuner, der har overskredet budgettet.

Skattesanktion

Regeringen kan også tilbageholde en del af bloktilskuddet svarende til en eventuel samlet skatteforhøjelse for kommunerne set under ét. Såfremt skattestoppet overskrides, vil den enkelte kommune, der hæver skatten, som udgangspunkt blive modregnet 75 pct. af overskridelsen i budgetåret, 50 pct. i år et og to efter budgetåret samt 25 pct. i år tre efter budgetåret. Den resterende del bliver modregnet i det samlede bloktilskud og finansieres således af alle 98 kommuner.

Det bemærkes, at kommunerne set under ét hæver skatterne med 293 mio. kr. netto i budgetterne for 2020. Københavns Kommune ændrer ikke skattesatserne. Regeringen har tilkendegivet, at kommunerne sanktioneres med et beløb svarende til overskridelsen i henhold til gældende lov. Sanktionen fordeles på en kollektiv og en individuel sanktion. Det er alene den kollektive sanktion der er relevant for Københavns Kommune og det er endnu ikke udmeldt hvor stor en andel heraf Københavns Kommune kan forvente.

På den baggrund er der ikke indarbejdet en skattesanktion i indkaldelsescirkulæret for budget 2021. Den endelige skattesanktion forventes at være i størrelsesordenen 32 mio. kr. fra 2020 og frem. 2020-effekten af den endelige skattesanktion håndteres i overførselssagen 2019/2020, mens effekten i 2021 og frem indarbejdes i forbindelse med juniindstillingen for budget 2021.

1.4. Ændringer i udligningssystemet og usikkerhed om indtægter

Regeringen forventes primo 2020 at fremlægge et udspil til justering af det kommunale udligningssystem. Dette betyder, at der er betydelig usikkerhed om Københavns Kommunes indtægter fra 2021 og frem. En evt. justering af udligningssystemet kommer ovenpå, at Københavns Kommune allerede samlet set har realiserede tab på indtægterne som følge af en metodisk revision af indvandres medbragte uddannelse (tab på -548 mio. kr. fra 2021) og skærpet modregning af parkeringsindtægter (gældende fra regnskab 2019 og udgør på sigt 180 mio. kr.). Dette modgås delvist af en metodisk forbedring af opførelsen af de kommunale udgifter til ældre og handicappede, der giver en forbedring for Københavns Kommune på 392 mio. kr. fra 2019.

Aftalen om et nyt boligbeskatningssystem fra maj 2017 lagde oprindeligt op til, at det nye system skulle træde i kraft fra 2022. En stor del af aftalen om det nye boligbeskatningssystem mangler at blive omsat til lov og den 23. oktober 2019 meddelte skatteministeren, at det er nødvendigt at udskyde ikrafttrædelsen af de nye boligskatte regler til 2024.

Skatteministeriet forventer, at de nye grundvurderinger især bliver højere i de større byområder. Da grundvurderingerne indgår i det kommunale udligningssystem, vil de nye vurderinger have betydelige byrdefordelingsmæssige konsekvenser. Københavns Kommune står umiddelbart til årligt at tabe 1,5 mia. kr. i udligning på baggrund af de nye grundværdier, hvis ikke der tages højde for ændringerne i udligningssystemet. Økonomiforvaltningen følger arbejdet med det nye ejendomsbeskatningssystem.

2. Økonomiske målsætninger og overordnet økonomistyring

Københavns Kommune har gennem en årrække budgetlagt efter en række principper og økonomiske målsætninger, jf. nedenfor.

2.1 - Rammestyring på udvalgenes budget til serviceudgifter

Hvert udvalg tildeles en serviceudgiftsramme med indkaldelsescirkulæret til budgettet, jf. bilag 2. Rammen fastsættes på baggrund af sidste års budget, fremskrevet til årets pris- og lønniveau og tilpasset allerede vedtagne politiske beslutninger. Inden for rammen kan udvalgene budgetlægge inden for de lovkrav og politiske beslutninger i Borgerrepræsentationen, der gør sig gældende på deres område. Serviceudgiftsrammen kan kun ændres ved politiske beslutninger i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen i løbet af året. Rammestyring betyder, at et merforbrug på et område skal dækkes af kompenserende handlinger indenfor udvalgets ramme.

2.2 - Råderum

Det finansielle råderum til budgetforhandlingerne beregnes som balancen (forskellen mellem udgifter og indtægter) i budgetåret samt en andel af balancen i de tre følgende år (overslagsårene).

2.3 - Mål for reel kasse

Det er en forudsætning at have en robust kassebeholdning for at kommunen kan reagere, hvis der indtræffer uforudsete hændelser med økonomiske konsekvenser. Derfor har Københavns Kommune en målsætning om, at kommunens reelle kasse skal udgøre 700 mio. kr. Den reelle kasse er den del af likviditeten, som ikke er disponeret. Såfremt den reelle kasse overstiger 700 mio. kr., er der mulighed for, at midlerne kan indgå som finansiering ifm. henholdsvis forhandlingerne om budgettet og overførselssagen.

2.4 - Gældsafdrag

Københavns Kommune har over en længere årrække aktivt nedbragt kommunens langfristede gæld ved at prioritere afdrag på kommunens lån i budgetterne. Det sænker udgifterne til rentebetalinger og gør kommunens økonomi mere robust. Kommunen har en målsætning om at afdrage på den langfristede gæld med 202 mio. kr. om året, som er indarbejdet i budgettet for 2021. Med udgangen af 2019 forventes Københavns Kommunes gæld at være ca. 1.250 mio. kr.

2.5 - Midler til politisk prioritering

Det har i en årrække været en målsætning at sikre Borgerrepræsentationen mulighed for at foretage nye politiske prioriteringer i kernevelfærd indenfor den fastlagte serviceramme. Med indkaldelsescirkulæret for budget 2021 målrettes der 200 mio. kr. i 2021 til ny kernevelfærd. Derudover kan der i budgetaftalerne fx være behov for at anvise finansiering til at forlænge bevillinger med udløb i budgetåret samt afsætte midler til tilfælde, hvor lovændringer medfører merudgifter for Københavns Kommune, som ikke fuldt ud kompenseres af staten (skæve DUT sager).

2.6 - Servicebufferpulje - sikring af overførselsadgang

Borgerrepræsentationen har besluttet, at de decentrale institutioner skal have mulighed for at overføre eventuel opsparing mellem årene, samt at der er overførselsadgang for kontraktlig forpligtede projekter og eksternt finansierede projekter på service. Der er derfor i lighed med tidligere år behov for at afsætte en servicemåltalspulje til at dække forventede overførsler fra budget 2020 til 2021. Puljen anbefales på nuværende tidspunkt at udgøre 120 mio. kr. Puljens størrelse vil blive genvurderet i augustindstillingen for budget 2021 og endeligt fastlagt med budgetvedtagelsen.

2.7 - Overholdelse af økonomiaftale

Københavns Kommune er medlem af KL, og aftalen om kommunernes økonomi mellem KL og regeringen for 2021 er grundlaget for kommunens budgetlægning i 2021. Københavns Kommune arbejder for, at kommunerne under ét kan overholde økonomiaftalen. Kommunens vedtagne udgifter til service og bruttoanlæg samt skattesatser indgår i KL's koordinering af kommunernes samlede aftaleoverholdelse. Det sker i regi af den såkaldte faseopdelte budgetproces som KL koordinerer fra august til endelig vedtagelse af kommunernes budgetter senest den 15. oktober. Den faseopdelte budgetlægning kan derfor betyde, at Københavns Kommunes budget skal tilpasses efter budgetvedtagelsen d. 1. oktober 2019.

2.8 - Demografibetingede merudgifter

Københavns Kommunes høje befolkningsvækst vil ifølge befolkningsprognosen fortsætte de kommende år. I befolkningsprognosen fra februar 2019 forventes der i de næste fire år en årlig befolkningsvækst på ca. 10.000 nye borgere pr. år, svarende til en stigning på 6 pct. fra 2020 til 2024, jf. tabel. De kraftigste stigninger i befolkningen sker på børneområdet (0 til 5-årige) og ældreområdet (+80-årige). Stigningen for de 0 til 5-årige børn er på 9 pct. og for de +80-årige på 15 pct. fra 2020 til 2024.

Tabel. Udvikling i folketal i Københavns Kommune

Antal	2020	2021	2022	2023	2024	Udvikling fra 2020-24 i pct.
0-5 år	46.946	48.024	49.167	50.209	51.351	9 pct.
6-16 år	59.309	59.999	60.655	61.485	52.026	5 pct.
17-64 år	462.725	470.173	477.097	483.568	489.635	6 pct.
65-79 år	52.266	53.290	54.377	55.040	55.647	6 pct.
80+ år	13.021	13.265	13.538	14.183	15.007	15 pct.
I alt	634.267	644.751	654.834	664.485	673.666	6 pct.

Kilde: Befolkningsprognose 2019.

De mange nye indbyggere, særligt på børne- og ældreområdet, indebærer et øget udgiftspres til bl.a. børnepasning, handicap-, folkeskole- og ældreområdet. På baggrund af befolkningsprognosen fra februar 2019 er forvaltningernes budgettrammer for 2021 forhøjet med i alt 235 mio. kr. i 2021, jf. tabel.

Tabel. Demografibetingede merudgifter (årlege varige merudgifter)

Udvalg, mio. kr., 2021 p/l	2021	2022	2023	2024
Børne- og Ungdomsudvalget	139	138	125	134
Socialudvalget	52	50	48	46
Sundheds- og Omsorgsudvalget	44	56	67	77
I alt	235	244	240	257

Demografitilpasningen af udvalgenes budgetter vil blive opdateret med befolkningsprognosen for 2020 i indstillingen 'Demografiregulering 2020 og budgetårene 2021-2024', som forelægges Økonomiudvalget den 5. maj 2020.

2.9 - Bevillingsudløb/aktiviteter der bortfalder,

Ved de årlige budgetforhandlinger ydes en række bevillinger til nye aktiviteter for en afgrænset periode. Det betyder, at Borgerrepræsentationen får mulighed for at tage fornyet stilling til tidligere politiske prioriteringer. Bevillingsudløb defineres som midlertidige driftsbevillinger, der er afsat i forbindelse med en politiske aftale (budgetaftale eller aftale i forbindelse med overførsels sagen). Driftsbevillinger, der entydigt har karakter af engangsudgift optages ikke på listen. Det kan f.eks. være driftsudgifter til afholdelse af en specifik event, som ikke gentages, en analyse/rapport eller fysiske anlæg.

Bevillingsudløb på styringsområderne service, overførsler mv, og anlæg indgår i opgørelsen af bevillingsudløb.

Økonomiforvaltningen har i samarbejde med forvaltningerne identificeret bevillinger, der udløber i 2021 for 260,8 mio. kr. på service i 2021, jf. tabel. Herudover er der bevillinger, der udløber i 2021 for 29,0 mio. kr. på overførsler mv. og 0 mio. kr. på anlæg i 2021. En oversigt over de enkelte bevillingsudløb i 2021 fremgår af bilag 4.

I fagudvalgenes budgetlægning er der med budget 2021 bevilget 5,1 mio. kr. Derudover er der midlertidige bevillinger, som af fagforvaltningerne ikke vurderes at have et fortsat finansieringsbehov og bevillinger, der ikke ønskes videreført for 1,4 mio. kr. Oversigten har været i høring i forvaltningerne.

Tabel. Bevillinger på service, der udløber - fordelt på udvalg

Service 1.000 kr., 2021 p/l	Bevillinger der udløber	Videreførte bevillinger (fagudvalgenes budgetlægning)	Bevillinger der af forvaltningerne ikke vurderes relevant at videreføre	Bevillingsudløb ekskl. videreførte af fagudvalg og ikke relevante, i alt
Økonomiudvalget	24.911	-	-	24.911
Kultur- og fritidsudvalget	26.139	-	1.355	24.784
Børne- og Ungdomsudvalget	41.352	-	-	41.352
Sundheds- og Omsorgsudvalget	20.278	-	-	20.278
Socialudvalget	79.488	-	-	79.488
Teknik- og Miljøudvalget	54.471	5.125	-	49.346
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	14.119	-	-	14.119
Service i alt	260.757	5.125	1.355	254.277

Tabel. Bevillinger på overførsler mv., der udløber - fordelt på udvalg,

Overførsler 1.000 kr., 2021 p/l	Bevillinger der udløber	Videreførte bevillinger (fagudvalgenes budgetlægning)	Bevillinger der af forvaltningerne ikke vurderes relevant at videreføre	Bevillingsudløb ekskl. videreførte af fagudvalg og ikke relevante, i alt
Socialudvalget	5.953	-	-	5.953
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	23.034	-	-	23.034
Overførsler i alt	28.988	-	-	28.988

Af budgetaftalen 2020 fremgår det, at hvert udvalg i forbindelse med 2. behandling af budgetbidragene for 2021 tager stilling til, hvorvidt midlertidige driftsbevillinger, der udløber i 2021, skal indarbejdes i udvalgets faste ramme. Der gives på den baggrund en fornyet status på bevillingsudløb i juniindstillingen for budget 2021.

3. Øvrige fokusområder i budget 2021

Dette afsnit orienterer om øvrige overordnede fokusområder med konsekvens for budget 2021.

3.1 Offensiv grundkøbsstrategi

Med budget 2018 blev det besluttet, at Økonomiforvaltningen hvert år i indkaldescirkulæret skal komme med oplæg til det årlige budget til grundkøb. Grundkøbspuljen gør det bl.a. muligt for kommunen at sikre grunde og ejendomme til den nødvendige udbygning af de kommunale servicebehov til den voksende befolkning.

Økonomiforvaltningen vurderer, at der i budgettet for 2021 fortsat vil være behov for at opretholde puljens niveau på 350 mio. kr. til demografibetingede og strategiske grundkøb. Niveauet skal ses i sammenhæng med et behov for at erhverve grunde til skoler og daginstitutioner som følge af det stigende børnetal samt yderligere behov for kapacitet på socialområdet samt kultur- og fritidsområdet og til grønne områder mm. Grundkøbsbehovet vil blive konsolideret på baggrund af opdaterede skøn ifm. augustindstillingen for budget 2021. Den centrale pulje placeres på anlægsrammen i 2024. Økonomiforvaltningen har løbende fokus på, hvordan grundkøbene kan eksekveres set i lyset af den nuværende styring af de kommunale anlægsudgifter.

3.2 Pulje til imødegåelse af yderligere nedslidning af veje, broer mv.

I lighed med tidligere år indstilles det, at der afsættes en central pulje under Økonomiudvalget til at imødegå yderligere nedslidning af veje og broer mv. på 167,3 mio. kr. (2021 p/l). Den centrale pulje placeres på anlægsrammen i 2024. Niveauet for puljen i 2021 svarer til niveauet i budget 2020 fremskrevet til 2021 p/l. Puljen finansieres af råderummet i budget 2021. Puljen kan udmøntes til Teknik- og Miljøudvalget i forbindelse med forhandlingerne om budget 2021 på baggrund af oplæg fra Teknik- og Miljøforvaltningen. Såfremt midlerne skal fremrykkes, skal der anvises anlægsmåltal hertil.

3.3 Disponering af grunde, hvor flere forvaltninger er involverede

Det betydelige behov for nye kommunale funktioner i byen og få ledige arealer skaber behov for, at stadig flere løsninger omfatter flere funktioner på tværs af forvaltninger, hvis arealerne skal udnyttes bedst muligt.

For at sikre at anlægsager med grunde, hvor flere forvaltninger er involverede er oplyst bedst muligt, når der skal træffes politisk beslutning, udarbejder Økonomiforvaltningen et covernotat til budgetforhandlingerne på baggrund af fagforvaltningernes budgetnotater. Økonomiforvaltningen kan under budgetforhandlingerne orientere om den samlede plan for en pågældende grund/ejendom, herunder i forhold til disponering, særlige indbyrdes afhængigheder og tidsmæssige forhold relateret til den samlede plan.

Det er forvaltningernes ansvar at løfte budgetønsker som er en forudsætning for et samlet projekt i de politiske forhandlinger, såfremt det ikke er need-to - f.eks. som rettidig omhu. Den samlede proces- og ansvarsdeling mellem forvaltningerne blev vedtaget med indkaldescirkulæret for budget 2020 og fremgår af bilag 2 til indkaldescirkulæret 2020.

3.4 Sager henvist fra tidligere budgetaftaler, overførselssager samt beslutninger i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen

I tidligere budgetaftaler og overførselssager samt i indstillinger behandlet af Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen er der besluttet, at en række sager skal indgå i Overførselssagen 2019/2020, budgetforhandlingerne for 2021 eller senere politiske forhandlinger. Oversigten har været i høring i forvaltningerne i forhold til, hvornår sagerne forventes at skulle indgå i kommende politiske forhandlinger. Sagerne fremgår af bilag 5 og er opdelt i planlægningsbevillinger mv. og hensigtserklæringer. Sager håndteret med budget 2020 fremgår sidst i bilag 5.

Oversigten har været i høring i forvaltningerne. Der gives en fornyet status på sager henvist til kommende forhandlinger i juniindstillingen for budget 2021.

3.5 Den midlertidige indefrysningsskema

Aftalen om et nyt boligbeskatningssystem fra maj 2017 lagde oprindeligt op til, at alle stigninger i grundskyld for ejerboliger indefrysnes i en midlertidig kommunal ordning i årene 2018-2020. Det betyder, at kommunerne får et tilgodehavende over for grundejerne, da disse kun betaler den del af deres grundskyld, som ikke overstiger 2017-niveauet. Staten skulle overtage indefrysningsskemaet fra kommunerne i 2021.

Den 23. oktober 2019 meddelte skatteministeren, at tidsplanen for implementeringen af de nye boligskatteregler er urealistisk og at det er nødvendigt, at udskyde ikrafttrædelsen af de nye boligskatteregler fra 2021 til 2024. På nuværende tidspunkt er det ikke udmeldt om udsættelsen får betydning for den midlertidige kommunale indefrysningsskema. For Københavns Kommune udgør den potentielle betaling fra staten 300 mio. kr. i 2021. En evt. udsættelse påvirker dog ikke råderummet til budgetforhandlingerne, da der er oprettet en teknisk modpost på kassen, som neutraliserer påvirkningen af indefrysningen. Økonomiforvaltningen vil følge arbejdet tæt.

3.6 Ny ferielov om samtidighedsferie

Den nye ferieordning med samtidighed træder i kraft den 1. september 2020. Ferie, der er optjent i perioden fra den 1. september 2019 til den 31. august 2020, indefrysnes, og udbetales når lønmodtageren forlader arbejdsmarkedet. Det erstatter, at man med den nuværende ferieordning udbetaler det sidste års optjente ferie, når man forlader arbejdsmarkedet. Fremadrettet kan lønmodtageren i stedet afholde betalt ferie, der er optjent ved samtidighedsferie.

Ændringen har betydning for kommunens økonomi, idet den indefrosne ferie skal opgøres værdimæssigt og forvaltes i op til flere årtier, enten i kommunen eller hos Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Økonomiforvaltningen arbejder på at afklare de samlede økonomiske konsekvenser og er i dialog med KL om håndteringen, herunder betydningen af ændringen på kommunens serviceudgifter i overgangsperioden og evt. varige ændringer efter overgangen til den nye samtidighedsferie. Økonomiudvalget forelægges en sag inden budget 2021.

3.7 Flygtningeudgifter

I forbindelse med Budget 2019 har Økonomiforvaltningen i samarbejde med de berørte forvaltninger udarbejdet en budgetteringsmodel for flygtninge og familiesammenførte i ankomståret til kommunen og årene efter ankomst.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens prognose tager udgangspunkt i Udlændingestyrelsens forventede antal ankomne flygtninge indtil det faktiske antal flygtninge ankommet til kommunen er kendt. Hvis det faktiske antal afviger fra prognosen, vil der være modpost på kassen med de fastsatte enhedsomkostninger. Det nuværende budget for 2021 blev fastlagt med juniindstillingen for budget 2020 og er baseret på antallet af ankomne flygtninge og familiesammenførte i perioden 2016-2020. Ændringer i Budget 2021 er på baggrund af nye prognoser for 2020 og 2021. De faktiske tal for antal ankomne flygtninge og familiesammenførte vil blive indarbejdet i forbindelse med juniindstillingen for budget 2021.

Tabel. Budget for modtagelse af flygtninge fordelt på forvaltninger

(1.000 kr., 2021 p/l)	2020	2021	2022	2023	2024
Børne- og Ungdomsforvaltningen - service	35.460	30.106	19.759	11.516	11.516
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen - service	27.396	25.482	22.459	20.817	20.817
Socialforvaltningen - service	23.858	21.758	15.616	11.497	11.497
Socialforvaltningen - overførsler	685	595	366	245	245
KEID - service	-4.384	-4.384	-4.384	-4.384	-4.384
Udgifter i alt	83.015	73.556	53.816	39.690	39.690
- heraf service	82.329	72.961	53.450	39.445	39.445
- heraf overførsler	685	595	366	245	245

Serviceeftersyn af budgetteringsmodel for flygtningeudgifter

Det følger af augustindstillingen for budget 2019, at der foretages serviceeftersyn af modellen i 2020 for ud for budget 2021. I serviceeftersynet skal budgetteringsmodellen vurderes ift., om der er opnået større sikkerhed i prognoserne af antallet af flygtninge og familiesammenførte. Hertil revurderes afgang fra integrationsprogrammet, de fastlagte enhedsomkostninger og faste omkostninger, og det afdekkes, hvordan flygtninge og familiesammenførte indgår i demografimodellen og forvaltningernes budgetter, når de udgår af budgettet for flygtninge og familiesammenførte.

Der afrapporteres på serviceeftersynet af modellen for budgettering af flygtningeudgifter i forbindelse med juniindstillingen for budget 2021.

3.8 Initiativer i finanslovsaftalen 2020 med særlig relevans for Københavns Kommune

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet indgik den 2. december 2019 Aftale om Finansloven for 2020. Økonomiudvalget er den 20. december 2019 blevet orienteret om de væsentligste initiativer for Københavns Kommune.

Blandt initiativerne forventes følgende at have særlig betydning for kommunerne og Københavns Kommune:

Minimumsnormeringer

Med finanslovsaftalen indføres lovbundne minimumsnormeringer på hhv. tre børn per voksen i vuggestuer og seks børn per voksen i børnehaver. Der afsættes 500 mio. kr. i 2020, 600 mio. kr. i 2021, 800 mio. kr. i 2022, 1,2 mia. kr. i 2023, 1,4 mia. kr. i 2024 og 1,6 mia. kr. i 2025, så kommunerne løbende øger normeringerne frem mod ikrafttrædelse af lovkravet i 2025. Fordelingen af midlerne forhandles i 2020. Børne- og Ungdomsforvaltningen bemærker, at såfremt udmøntningen sker efter DUT-nøglen, kan Københavns Kommune forvente at få ca. 10 pct. af de afsatte midler, hvilket vil sige ca. 50 mio. i 2020 og 160 mio., når aftalen er fuldt indfaset i 2025.

Derudover er aftaleparterne enige om at videreføre puljen til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn på ca. 242 mio. kr. årligt i 2020 og frem samt at videreføre puljen til flere pædagoger til institutioner med mange børn i udsatte positioner på ca. 86 mio. kr. årligt i 2020 og frem.

Flere lærere i folkeskolen og styrkelse af den understøttende undervisning

Aftaleparterne er enige om at afsætte en reserve til et generelt løft af folkeskolen på i alt 275 mio. kr. i 2020, 400 mio. kr. i 2021, 550 mio. kr. i 2022 og 807 mio. kr. i 2023. Midlerne fordeles til kommunerne baseret på elevtal. På den baggrund vurderer Børne- og Ungdomsforvaltningen, at Københavns Kommune får ca. 20 mio. kr. i 2020, 30 mio. kr. i 2021, 41 mio. kr. i 2022 og 60 mio. kr. i 2023.

Der afsættes 193,2 mio. kr. årligt fra 2020 til et kvalitetsløft af den understøttende undervisning. Børne- og Ungdomsforvaltningen forventer at få tildelt ca. 10 pct. af de afsatte midler svarende til ca. 19,3 mio. kr. i 2020, såfremt udmøntningen sker efter DUT-nøglen.

Omsorg og nærvær i ældreplejen

Aftaleparterne er enige om at afsætte 125 mio. kr. årligt fra 2020 til at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen. Midlerne i 2020 og i 2021 afsættes som en ansøgningspulje, som kommunerne kan søge. De nærmere ansøgningskriterier kendes ikke på nuværende tidspunkt. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil følge op på hvilke muligheder, Københavns Kommune har for at ansøge om midler fra puljen.

Cykelpulje

Der afsættes i alt 50 mio. kr. i 2020 til en pulje til fremme af cyklisme. Puljen målrettes kommunale cykelprojekter, og der forudsættes kommunal medfinansiering på 50 pct. af anlægsudgiften. Puljen vil kunne bidrage til at sikre, at der samlet investeres 100 mio. kr. i cyklisme. Det kommunale bidrag vil skulle prioriteres inden for kommunernes anlægsramme. Økonomiforvaltningen bemærker, at det er positivt, at der er afsat en pulje til fremme af cyklisme, da det understøtter grøn mobilitet i kommunen.

Forvaltningerne vil følge op på udmøntningen af initiativerne og fordelingen af midlerne frem mod juni- og augustindstillingen for budget 2021.

4. Den overordnede budgetproces

I dette afsnit præsenteres processen for kommunens budgetlægning for 2021.

4.1 Tidsplan for budget 2021

Med IC 2021 fastsættes rammer og tidsplan for arbejdet med Københavns Kommunes budget for 2021. Kommunens budget for 2021 vil frem mod budgetforslaget blive ændret som følge af en række politiske sager. Det kan overordnet illustreres som nedenfor.

Budgettet for 2021 tager udgangspunkt i vedtaget budget 2020, som justeres for pris- og lønudviklingen, vedtagne politiske beslutninger, indarbejdelse af en række puljer til senere udmøntning og eventuelt opdaterede skøn for tidligere vedtagne beslutninger af økonomisk karakter, jf. boks. Ved behandlingen af indkaldelsescirkulæret skal Økonomiudvalget bl.a. beslutte årets effektiviseringsniveau til videre behandling i fagudvalgene og fagudvalgenes foreløbige bruttoanlægsmaal.

Boks. Fra budget 2020 til Indkaldelsescirkulære for budget 2021

Vedttaget budget 2020   + Pris- og lønfremskrivning/satsregulering   + Tidligere beslutninger i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen med betydning for budget 2021   + Opdaterede skøn med indkaldelsescirkulæret   + Beslutninger i indkaldelsescirkulæret   = Budget 2021 ved indkaldelsescirkulæret for 2021

Budgettet ved indkaldelsescirkulæret for 2021 vil blive ændret af en række sager henover foråret og sommeren frem mod budgetforslaget, jf. boks.

Boks. Fra Indkaldelsescirkulære til budgetforslag 2021

Budget ved indkaldelsescirkulæret for 2021   + Beslutninger i Borgerrepræsentationen og Økonomiudvalget   + Regulerede budgetrammer som følge af ny befolkningsprognose (indstillingen Demografiregulering 2020 og budgetårene 2021-24)   + Opdaterede skøn på overførsler samt omplaceringer ifm. fagudvalgenes budgetlægning - juni-indstillingen 2021   + 2. anlægsoversigt   + Aftale om kommunernes økonomi for 2021 mellem KL og regeringen   + Opdaterede pris- og lønskøn   + DUT-reguleringer   + Opdaterede indtægter fra skatter og tilskud og udligning på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets udmelding til kommunerne.   + Øvrige opdaterede skøn på overførsler mv. med augustindstillingen for budget 2021   = Budgetforslag 2021

Demografiindstilling

Demografiindstillingen behandles af Økonomiudvalget den 21. april 2020 og baseres på en opdateret befolkningsprognose, som foreligger ultimo februar. På baggrund af den nye befolkningsprognose og den eksisterende demografimodel foretages en efterregulering af de økonomiske konsekvenser i indværende år (2020) samt regulering af de økonomiske konsekvenser i budgetåret (2021) og overslagsårene (2022-2024). Med tiltrædelse af indstillingen kan de økonomiske konsekvenser af den eksisterende demografimodel for budgetåret indarbejdes i fagudvalgenes budgetrammer og derved indgå i

fagudvalgenes behandling af budgetforslaget forud for oversendelse til Økonomiudvalget ifm. juniindstillingen for budget 2021. Evt. servicetjek og tilpasninger af modellen kan ligeledes indgå i indstillingen.

Udvalgenes budgetbidrag og juniindstillingen

Med juniindstillingen for budget 2021 (Redegørelse for udvalgenes budgetbidrag til budgetforslag 2021) forelægges Økonomiudvalget opdaterede skøn for budget 2021 samt udvalgenes indberettede budgetbidrag. Centralt for udvalgenes budgetbidrag er, at alle fagudvalg forud for juniindstillingen for budget 2021 (frist 4. maj 2020) har udvalgsbehandlet:

- Udvalgsafsnittet til budgetbidraget indeholdende beskrivelse af udvalgets opgaver, samlede ramme, udfordringer i de kommende år og interne omprioriteringer
- Udvalgets bevillingsoversigt og bevillingstabeller
- Udvalgets takster
- Håndtering af udvalgets bevillingsudløb
- Udvalgets effektiviseringsforslag
- Opfølgning på alle igangværende investerings- og innovationsforslag fra 2018 og frem

Herudover bør udvalgene godkende eventuelle interne omprioriteringer. Udvalgene kan efter forvaltningernes egen vurdering oplyses om eller godkende de resterende dele af budgetbidraget. Juniindstillingen for budget 2021 er dermed en samlet redegørelse for ovenstående bidrag samt en samlet status på investeringspuljerne og opfølgning på tværgående investeringsforslag.

Budgetforslaget (augustindstillingen for budget 2021)

Med den forventede aftale om kommunernes økonomi for 2021 mellem regeringen og KL i juni 2020 opdateres bl.a. pris- og lønskøn, DUT-reguleringer samt øvrige elementer i medfør af aftalen. Efterfølgende offentliggør Økonomi- og Indenrigsministeriet kommunernes statsgaranterede beskatningsgrundlag samt tilskuds- og udligningsbeløb for 2021, som erfaringsmæssigt kan medføre væsentlige ændringer af kommunens indtægtside. Ændringerne indarbejdes i budgetforslaget for 2021 (augustindstillingen for budget 2021), som forelægges Økonomiudvalget til 1. behandling ifm. budgetseminar i den 18. og 19. august 2020 og Borgerrepræsentationen den 27. august 2020.

Det bemærkes, at Økonomiudvalgets 2. behandling af budgetforslaget, som tidligere har været forelagt Økonomiudvalget efter budgetforhandlingerne, udgår med budgetprocessen for budget 2021. Dette sker da der ikke er et eksternt krav om to behandlinger af budgettet i Økonomiudvalget og fordi 2. behandlingens karakter tidligere har givet anledning til uklarhed.

Såfremt der opstår væsentlig ny viden i perioden mellem Økonomiudvalgets 1. behandling og Borgerrepræsentationens 2. behandling af budgetforslaget, vil Økonomiforvaltningen udarbejde en indstilling til Økonomiudvalget med et opdateret budgetforslag og redegøre for den nye viden, så der kan foretages en revision af budgetforslaget.

Vedtaget budget 2021

Borgerrepræsentationens 1. behandling af budgetforslaget markerer starten på forhandlingerne om budget 2020. Med udgangspunkt i budgetforslaget vil et eventuelt økonomisk råderum give Borgerrepræsentationen mulighed for at prioritere nye tiltag ifm. forhandlingerne. Som en del af forhandlingerne indgår de af fagudvalgene forelagte effektiviseringsforslag. Budgetforslaget og resultatet af forhandlingerne om budget 2021 bliver forelagt Borgerrepræsentationen til godkendelse ifm. 2. behandlingen af budgettet den 1. oktober 2020 og udgør herefter Københavns Kommunes vedtagne budget for 2021, jf. boks.

Boks. Fra Budgetforslag til Vedtaget budget 2021

Budgetforslag 2021   + Beslutninger i Borgerrepræsentationen og Økonomiudvalget (tekniske ændringsforslag, 3. anlægsoversigt mv.) mellem budgetforslag 2021 og vedtaget budget 2021   + Resultat af forhandlinger om budget 2021 (afstemningsprogrammet)   + Eventuelle ændringer for at understøtte kommunernes samlede overholdelse af økonomiaftalen for 2021   = Vedtaget budget 2021

Det bemærkes generelt for budgetindstillingerne (indkaldelsescirkulæret, demografindstillingen, juniindstillingen og augustindstillingen), at de endelige økonomiske dispositioner om budgettet besluttet med Borgerrepræsentationens endelige vedtagelse af budgettet i oktober.

Nedenfor fremgår den samlede tidsplan for den politiske behandling af budget 2021.

Tabel. Tidsplan for politisk behandling af budget 2021

	Politisk behandling af budgetindstillinger	Dato
IC	Budgetseminar for Økonomiudvalget	21.-22. jan.
	Økonomiudvalget behandler indkaldelsescirkulæret for budget 2021 (IC2021) herunder processen for Effektiviseringsstrategi 2021	22. jan.
Demografi	Økonomiudvalget behandler indstilling om regulering af budgetrammerne for 2021 på baggrund af ny befolkningsprognose samt efterregulering af 2020 (demografireguleringen)	5. maj.
Juniindstilling	Økonomiudvalget behandler redegørelse om de indberettede budgetbidrag (juni-indstillingen)	9. jun.
Augustindstilling	Budgetseminar for Økonomiudvalget	18.-19. aug.
	Økonomiudvalget 1. behandler budgetforslag 2021 (augustindstillingen)	19. aug.
	Borgerrepræsentationen 1. behandler budgetforslag 2021	27. aug.
VB	Frist for indgåelse af budgetaftale og frist for eventuelle partier uden for aftalen til at indsende ændringsforslag til budgetforslag 2021 (kl. 12.00)	14. sep.
	Ændringsforslagene til budgetforslag 2021 udsendes til Borgerrepræsentationen	18. sep.
	Økonomiudvalget behandler indstillingen "Tekniske ændringsforslag til Budgetforslag 2021" (TÆF)	22. sep.
	Frist for partiernes indsendelse af underændringsforslag til ændringsforslagene til budgetforslag 2021 (kl. 12.00)	22. sep.
	Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag udsendes til Borgerrepræsentationen	25. sep.
	Borgerrepræsentationen behandler indstillingen "Tekniske ændringsforslag til Budgetforslag 2021" (TÆF)	1. okt.
	Borgerrepræsentationen 2. behandler budgetforslag 2021	1. okt.

Den samlede tidsplan, herunder en række administrative frister mv. er vedlagt som bilag 6.

5. Need to mv. og afsættelse af nye driftsbevillinger

Her beskrives definitionen af need to kategorierne, som anvendes til forhandlingerne om budget 2021. Afsnittet afsluttes med en beskrivelse af principper for, hvorvidt nye driftsbevillingen afsættes varig eller midlertidig.

5.1 Need to mv. frem mod forhandlingerne om budget 2021

Det indstilles med IC2021, at forvaltningerne anmodes om at udarbejde budgetnotater vedrørende følgende:

- Need to - Risikosager
- Need to - Kapacitet
- Need to - Renovering
- Rettidig omhu
- 1-3 enkeltstående budgetnotater på specifikke udfordringer inden for fagforvaltningens område
- Sager henvist til de politiske forhandlinger om budget 2021 eller senere jf. bilag 5

Der kan ligeledes udarbejdes tværgående budgetnotater, såfremt det ønskes administrativt eller politisk.

Det bemærkes, at definitionen af kategorien rettidig omhu er opdateret med to ændringer:

- Det er tilføjet i definitionen at der skal være tale om væsentlig medfinansiering.
- Muligheden for at løfte behov for afledt drift er udgået, eftersom principperne for afsættelse af nye driftsbevillinger, vedtaget med indkaldelsescirkulæret for budget 2020, er trådt i stedet.

Budgetnotaterne udarbejdes efter følgende retningslinjer for kategorisering:

1) Need to - Risikosager

Uforudsete sager, der medfører større merudgifter i budgetåret og frem, og som er forårsaget af lovgivning, udefrakommende begivenheder (arbejdstilsyn, konkurser, kontraktafklaringer mv.) og lignende. For udfordringer i indeværende år henvises til bl.a. proceduren for kommunens risikoliste.

Forvaltningerne har ansvar for at undersøge, hvorvidt risikosagen kan skaleres, og det skal klart fremgå, at det er minimumssceneriet, der betegnes som need to. Det betyder bl.a. ved ny lovgivning, at need to - risikosager kun omfatter udgifter til omkostningseffektivt at levere det serviceniveau, der forudsættes som minimum i lovgivningen. Et højere serviceniveau end fastsat i lovgivningen vil således være op til særskilt politisk prioritering.

Forvaltningerne er forpligtede til at undersøge, hvorvidt udgifterne kan dækkes af kompenserende besparelser og interne omprioriteringer. Herudover skal der tages stilling til om need to udfordringen er afgrænset i tid eller varig.

2) Need to - Kapacitet

Etablering af den nødvendige kapacitet til tiden f.eks. daginstitutioner, skolespor, plejeboliger mv. samt afsættelse af midler til strategiske grundkøb. Forvaltningerne er forpligtede til at undersøge, om de selv kan dække behovet indenfor forvaltningens eksisterende bygningsmasse.

3) Need to - Renovering

Værdien af kommunens bygninger og veje mv. skal fastholdes. Der er afsat puljemidler i budgetforslag 2021 til at undgå yderligere nedslidning på henholdsvis veje, broer mv., samt afsat midler til genopretning af kommunens bygninger frem til 2027. Er der bygninger eller infrastruktur, som vil blive fordyret, såfremt finansieringen udskydes og ikke kan finansieres inden for de afsatte puljer eller inden for Københavns Ejendomme & Indkøbs og Teknik- og Miljøudvalgets vedligeholdelses- og genopretningsbudgetter, kan disse indgå som need to.

4) Rettidig omhu

Rettidig omhu kan omfatte områder, hvor:

- udgifter stiger såfremt finansieringen udskydes,
- der er mulighed for at opnå væsentlig ekstern medfinansiering, såfremt kommunen afsætter finansiering,

- der kan opnås en bedre udnyttelse af kommunens grunde i forbindelse med anlægsbyggerier

5) 1-3 Specifikke udfordringer

Udfordringerne skal være enkeltstående specifikke udfordringer inden for fagforvaltningens område.

De kategoriserede notater samt sager henvist til de politiske forhandlinger om budget 2021 sendes til Økonomiforvaltningen senest torsdag den 6. august 2020 kl. 12.00. Arbejdet koordineres i kredsen af administrerende direktører med henblik på at fokusere udarbejdelsen af budgetnotater.

5.2 Afsættelse af nye driftsbevillinger i politiske aftaler

Når der i forbindelse med politiske aftaler (overførelsessager og budgetforhandlinger) afsættes driftsbevillinger, træffes der beslutning om, hvorvidt driftsbevillingen afsættes varig eller midlertidig. Følgende er udgangspunkt for, hvornår driftsbevillinger afsættes hhv. varigt og midlertidigt.

Initiativer, hvor driftsbevillinger som udgangspunkt lægges ind i budgetterne som varige bevillinger:

- Udmøntning af varigt afsatte driftsmidler i finanslove
- Udmøntning af varigt afsatte driftsmidler i økonomiaftaler
- Afledte driftsudgifter til drift af nye kommunale ejendomme/faciliteter
- Afledte driftsudgifter til vedligeholdelse og drift af nye veje, broer og lignende

Initiativer, hvor driftsbevillinger som udgangspunkt lægges ind i budgetterne som midlertidige bevillinger:

- Driftsudgifter afsat til specifikke events
- Driftsudgifter afsat i puljer
- Driftsudgifter afsat til undersøgelser
- Driftsudgifter afsat til projekter
- Driftsudgifter og tilskud afsat til drift af tilbud, der drives af eksterne aktører samt driftsudgifter og tilskud til projekter, der udføres af eksterne aktører.

Midlertidige bevillinger vil altid kunne forlænges ved politisk prioritering ved bevillingsudløb.

Forvaltningerne skal udarbejde fyldestgørende budgetnotater, således at det fremgår klart, hvis et tiltag, der falder ind under kategorien for varig bevilling, fagligt set kun har behov for en midlertidig bevilling eller f.eks. en faldende profil.

En række driftsbevillinger vil ikke falde ind under ovenstående kategoriseringer, herunder bl.a. nye driftsbevillinger der har karakter af serviceløft eller opprioriteringer af et driftsområde. Disse driftsbevillinger vil som udgangspunkt blive afsat midlertidigt, da det bl.a. giver mulighed for at revurdere og evaluere initiativet, når finansieringen udløber. Såfremt nye driftsbevillinger politisk ønskes afsat varigt, vil det bero på det konkrete indhold og politisk stillingtagen til det under budgetforhandlingerne.

6. Læsevejledning til indstillingens øvrige bilag

Nedenfor præsenteres en kort beskrivelse af de øvrige bilag til indkaldelsescirkulæret for budget 2021.

Bilag 2 - Kommunens budgetrammer i 2021 redegør for udvalgenes budgetrammer inden for hvert styringsområde og er af teknisk karakter. Desuden er de formelle retningslinjer for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidragene beskrevet her.

Bilag 3 - Effektiviseringsstrategien 2021 og investeringspuljerne giver samlet status på effektiviseringsstrategien og investeringspuljerne og en detaljeret beregning af måltal og fordelingsnøglen mellem udvalgene.

Bilag 4 - Bevillingsudløb i budget 2021 er en tabeloversigt over bevillingsudløb og aktiviteter der bortfalder, såfremt de ikke prioriteres i enten udvalgenes budgetbidrag eller i budgetforhandlingerne for budget 2021. Oversigten har været i høring blandt forvaltningerne.

Bilag 5 - Sager henvist til kommende politiske forhandlinger er en oversigt over sager, der i tidligere overførselssager eller budgetforhandlinger er blevet henvist til Overførselssagen 2019/2020, budget 2021 eller senere politiske forhandlinger.

Bilag 6 - Tidsplan for budget 2021 er et samlet overblik over deadlines og aktiviteter vedr. budgetprocessen for budget 2021.

Bilag 7 - Driftsudgifter til ikke færdiggjorte anlægsprojekter. Tabeloversigt over afledte driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter, som er placeret under Økonomiudvalget og løbene udmøntes, når anlægsprojekterne færdigmeldes.

Bilag 8 - Korrektioner der besluttet med indkaldelsescirkulæret for budget 2021. Teknisk oversigt over øvrige korrektioner, der besluttet med indstillingen.

Bilag 9 - DUT-processen beskriver arbejdet med afklaringen og indarbejdelsen af evt. økonomiske konsekvenser af ny eller ændret lovgivning samt opgaveflytninger mellem staten, regionerne eller kommunerne.

Bilag 10 - Opfølgningsskema vedr. investerings- og innovationsforslag. Opfølgningsskema til forvaltningerne, som skal anvendes til opfølgning af igangsatte investerings- og innovationsforslag.